

Ylöjärvi - Hämeenkyrö Valtatien 3 linjausvaihtoehtojen muinaisjäännösinventointi 2010



**Hannu Poutiainen
Tapani Rostedt
Timo Jussila**



Sisältö:

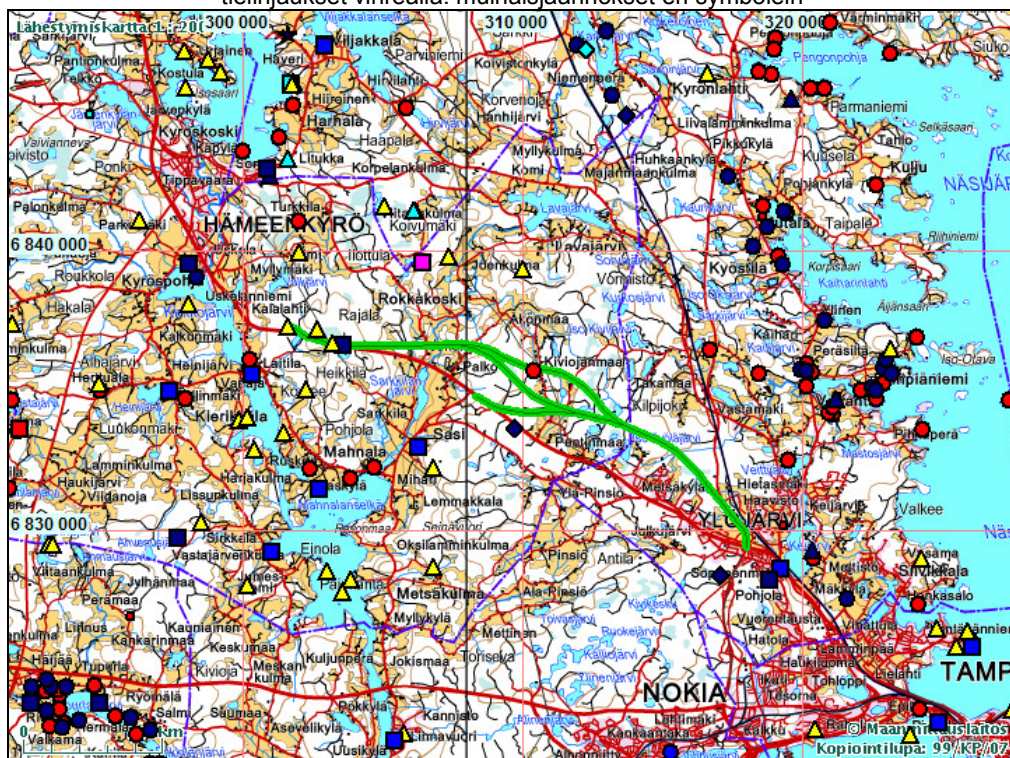
Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Inventointi	4
Vanhat kartat	5
Muinaisjäännökset	7
HÄMEENKYRÖ 35 SALMINUSSUO	7
HÄMEENKYRÖ 69 PITKÄSUO	10
Muut havaitopaikat	13
HÄMEENKYRÖ KANKAANMAA	13

Kansikuva: Røykkiö (kohde 35) tielinjauksen ja tutkimusalueen länsipäässä

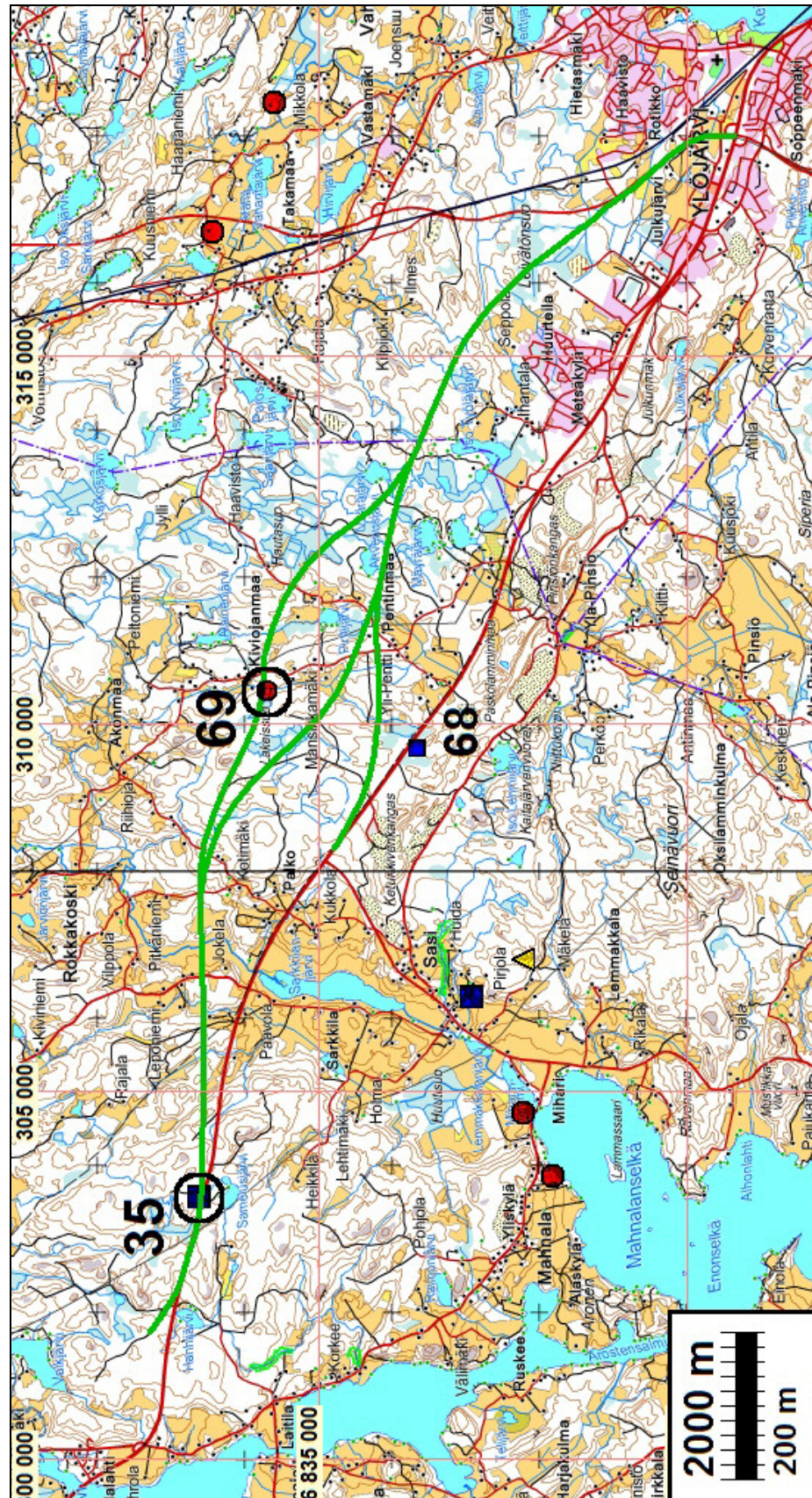
Perustiedot

- Alue:** Valtatie 3:n vaihtoehtoiset linjaukset välillä Ylöjärvi-Hämeenkyrö sisältäen nykyisen valtatie reunamat.
- Tarkoitus:** Tarkistaa riittävissä määrin, onko suunnitelluilla linjauksilla ja niiden välittömässä läheisyydessä (n. 100 m leveä käytävä) muinaisjäännöksiä.
- Kustantaja:** Ramboll Finland Oy
- Työaika:** Kenttätöaika: 17.-19.5. 2010
- Tekijät:** Mikroliitti Oy, maastotyö Hannu Poutiainen, Tapani Rostedt, Timo Sepänmaa. valmistelu, raportti ja pieneltä osin myös maastotyö Timo Jussila.
- Tulokset:** Tielinjausten liepeiltä tunnettiin ennestään yksi røykkiökohde. Vanhat kylätontit ja niiden muinaisjäännöksiä potentiaaliset rakenteet (Hämeenkyrön Palo ja Sarkkila) eivät ole ulottuneet suunnitelluille linjauksille. Ylöjärven puolella linjaukset kulkevat hist. ajan ”erämaassa”. Alueella havaittiin yksi ennestään tuntematon kivistinen asuinpaikka sekä hiilimiilun jäännöksiä jota ei katsottu muinaisjäännöksenä.

tielinjaukset vihreällä. muinaisjäännökset eri symbolein



Yleiskartta



Tielinjausvaihtoehdot vihreällä. Raportissa kuvatut jäännökset numeroitu symboli.

Inventointi

Tielinja inventoitiin kolmen arkeologin voimin, vaihtelevasti yksin, kaksin ja / tai kolmisin. Pääpiirteittäin Tapani Rostedt vastasi linjausten itäosasta ja Sepänmaa & Poutiainen länsiosasta. keskiosassa ryhmät kohtasivat ja toimivat osin samalla alueella. T. Jussila tutki nykyisen valtatievarsia pistokokeena siellä täällä, sopiviksi katsomillaan kohdilla. Olosuhteiden ja tarpeen mukaan kenttätöyömenetelminä käytettiin koekuopitusta, maanäytekairausa, pintapoimintaa, pääosin silmänvaraista havainnointia. Tielinja kulkee arkeologisesta näkökulmasta tarkasteltuna monin paikoin hyvin tai melko epäedullisilla maastonkohdilla joilla ei ole odotettavissa sijaitsevan tunnettuja muinaisjäännöstyypppejä. Näitäkin alueita tarkistettiin maastoon jalkautuen pistokokein. Tarkinta huomiota kiinnitettiin alueen länsiosaan missä tielinjaus ylittää Sarkkilanjärven pohjoispuolella Rokkakoskenjoen laakson. Tielinjausten alueet tutkittiin silmävaraisesti lähes kattavasti, arkeologin kannalta huonot maastot todeten ja usein sellaiset maastot vain tähystäen.

Ylöjärven puolella tielinjaus kulkee kaukana vanhasta (1700-l tai vanhempi) asutuksesta, alueella jonne yksittäistiloja asettui vasta 1800-luvulta lähtien. Alue ei maastonkaan puolesta ole arkeologisesti kiinnostava: kivikkoista moreenia, kallioista ja niiden välissä soita. Tielinjojen länsipäät kulkevat vanhojen (ennen 1500-l perustettujen) kylien Palo ja Sarkkila pohjoispuolitse, ko. kylien takamailla ja takapeltojen ja niittyjen alueilla. Nykyinen tielinja kulkee lähimmillään n. 1,6 km etäisyydellä Palon (Sasi) 1700-luvun kylätontista. Vanhan karttamateriaalin (1788 isojakokartta, 1840-l pitäjänkartta ja 1800-l lopun senaatinkartta) perusteella tielinjausten kohdalla ja lähistöllä ei ole mitään näiltä kartoilta paikannettavaa potentiaalista muinaisjäännöstä.

Porvoossa 12.6.2010

Timo Jussila



Rokkakoskenjoen laaksoa itään



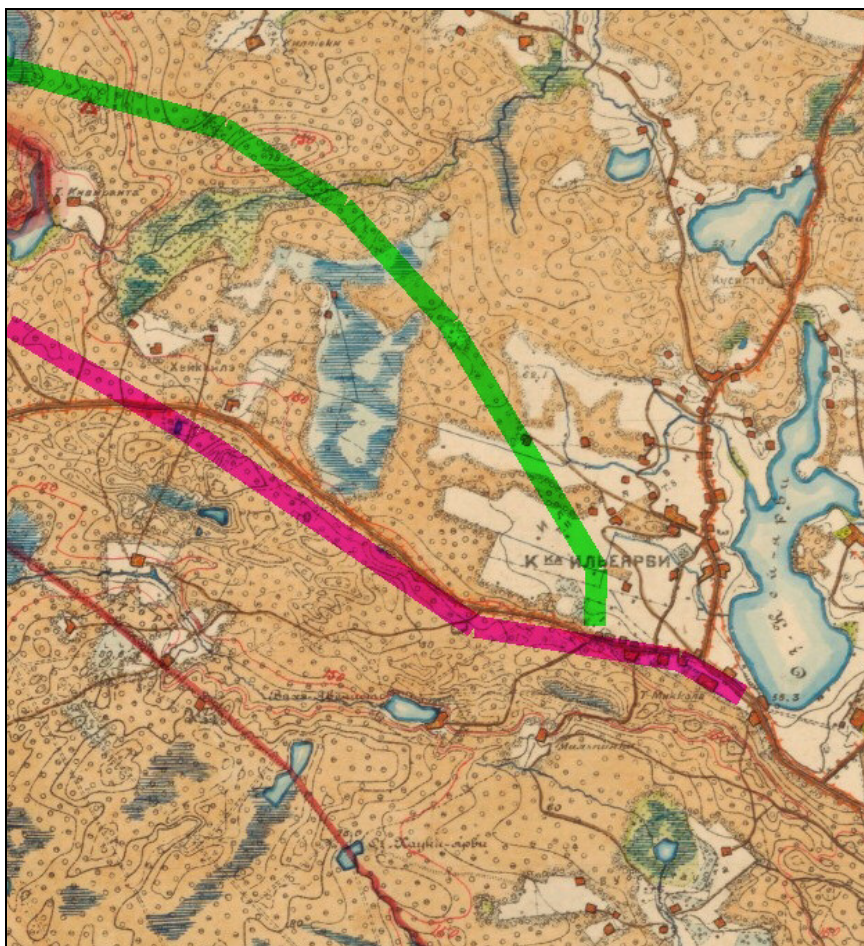
Rokkakoskenjoen itäpuolelta tielinjauksen maastoa



Keskimmäisen vaihtoehdon maastoa Mansikkamäen W-puolella.



Linjauksen alkupäätä Ylöjärvellä



Ote ns. senaatinkartasta 1800-1900 lukujen taitteesta. Ylöjärvi keskellä oik. Nykyinen vt. 3 piirretty päälle punaisella ja uusi linjausvaihtoehto vihreällä.

Muinaisjäännökset

HÄMEENKYRÖ 35 SALMINUSSUO

Mjtunnus: 010 01 0001

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: muu: ryssänuuni

Koordin: N: 6836 588 E: 303 608 Z: 120

X: 6834 076 Y: 2462 822

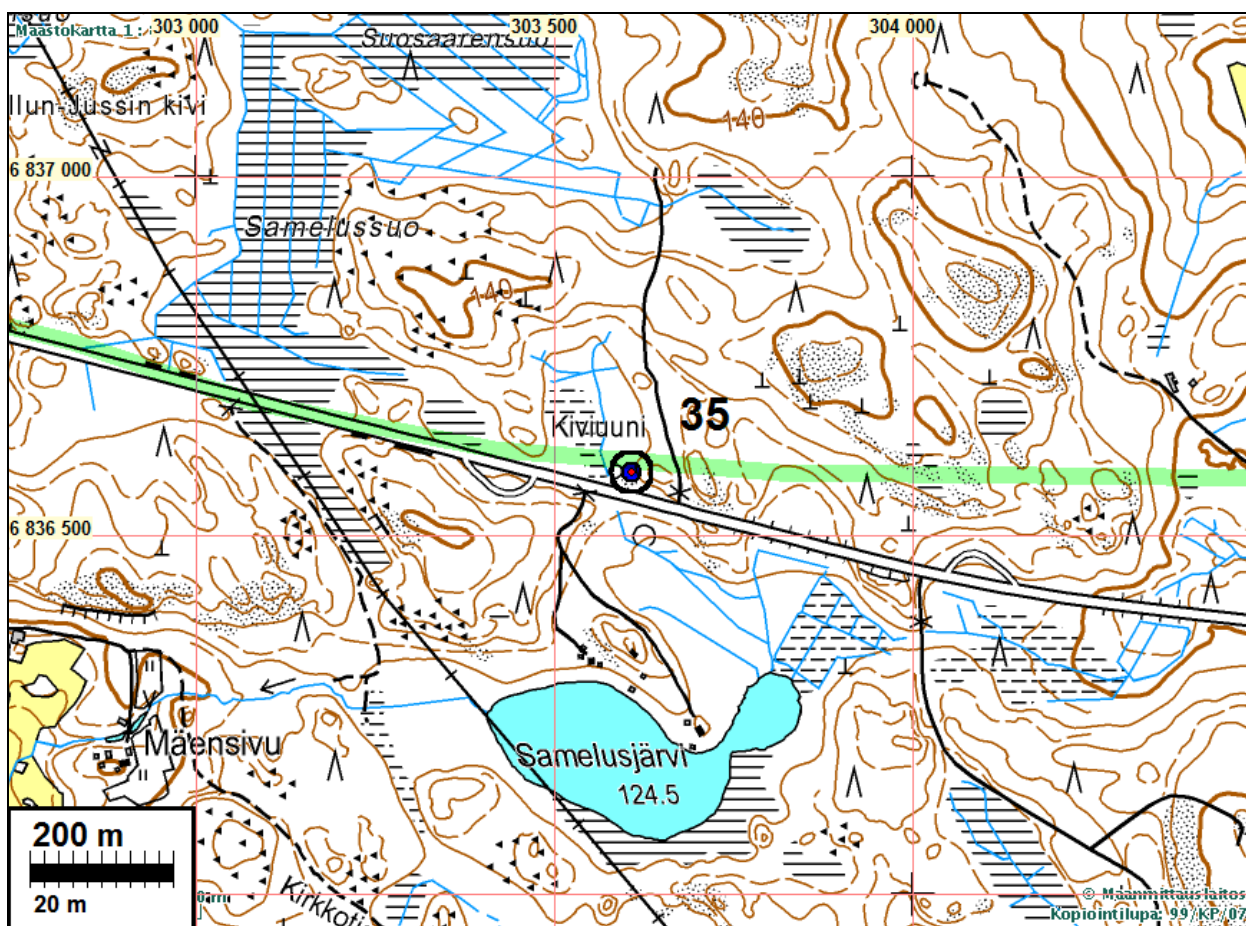
P: 6839 456 I: 3303 699

Tutkijat: Huurre M 1969 inventointi, Poutiainen & Rostedt 2010 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Hämeenkyrön kirkosta 6,00 km kaakkoon.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri; "Uuni sijaitsee Tampere-Vaasa -tien varressa Salminusjärvestä (kartalla Salmelusjärvi) noin 300 m pohjoiseen olevalla kalliolla, jonka etelä- ja länsipuolella on kuiva Salminussuo (Salmelussuo). Uuni on sammaloitunut kivi- rökkiö, jonka koko on 2 x 2 x 0,5 m. Keskellä on vajoama ja kallionlaidassa on mahdollisesti ollut suuaukko."

Poutiainen & al. 2010: Röykkiö oli ennallaan, mutta mahdollisesti se on ruohottunut lisää, mikä saattaa hankaloittaa sen havaitsemista maastossa. Röykkiö, joka on nykyisin aivan valtatie varren hirviainan vieressä, erottuu kuitenkin hyvissä oloissa jopa valtatielle saakka. Röykkiön ympäristöä tielinjalla inventoitiin tarkasti, mutta muita merkkejä muinaisjäännöksistä ei todettu. Röykkiön ajoitus ja funktio on epävarma - jonkinlainen kiuas ilmeisesti – mahd. ns. ryssänuuni.



röykkiö.



Röykkiö hirviäidan kupeessa.
Oik. H Poutiainen röykkiön päällä

